

MICKY HOOGENDIJK

“In mijn fotografie beeld ik mijn dromen uit”

“Mijn agenda is vol: ik ga naar de Malediven, moet verschillende exposities openen. Een uurtje dan, op 2 maart. In mijn studio in Brabant.” Twee weken later – de wereld was inmiddels op slot – liet Micky Hoogendijk een heel ander geluid horen: “De reis is niet doorgedaan, de exposities zijn uitgesteld, ik heb geen modellen. Nu had ik alle tijd voor je gehad.” Het leven op zijn kop. Ook dat van Micky. Die zich aan de vooravond van het virus nog hardop afvroeg hoe ze in hemelsnaam ruimte voor zichzelf kon creëren...

TEKST BART-JAN BROUWER PORTRETFOTOGRAFIE RICK VAN DE WIEL

Hoe ben jij in contact gekomen met fotografie? “Het was 2009. Mijn verjaardag kwam eraan. Mijn moeder, die toen ernstig ziek was, vroeg wat voor cadeau ik wilde. Ik wilde graag een camera. Ook al omdat mijn toenmalige vriend Adam Curry en ik hadden bedacht dat we zouden gaan reizen. Het was haar laatste cadeau... Toen ze overleed, ben ik een maand later naar Amerika gegaan. Zat ik in San Francisco. Je bent je moeder kwijt, je carrière ligt achter je. Ik ben niet iemand die dan op de bank bonbons gaat zitten eten. Ik ben iedere dag de straat op gegaan. Het leuke was: ik kon voor het eerst voyeur zijn. In Nederland was ik een bekend gezicht, maar hier... *No one knew who the fuck I was*. Zalig! Ik kon gewoon midden op de straat in mijn neus peuteren. Ik ben met de camera gaan lopen. San Francisco is zo'n fotogenieke stad! En ik had letterlijk mijn moeder iedere dag bij me. Ik verwerkte mijn verdriet, gaf dingen een plek en creëerde opnieuw leven: met mijn foto's.”

Hoe heb jij je sindsdien als kunstfotograaf ontwikkeld? “De eerste twee jaar heb ik alles gefotografeerd wat los en vast zat. In Los Angeles, waar ik vervolgens kwam te wonen, heb ik het portret ontdekt. Mensen fotograferen vond ik echt het mooiste, omdat ik daar emotie in voelde en zag. Mijn studio was een gekke lege plek in onze tuin, onder een afdakje, met alleen zand en stenen. Die heb ik een beetje schoongeveegd. Ik had geen idee hoe je met flitslampen moest werken, en daar had ik heel mooi licht. In LA heb je sowieso *magic light*. Een jaar daarna ben ik naar Texas verhuisd. Daar begon ik voor het eerst werken te maken die niet meer gewoon een foto waren. Ik had mezelf beeldmanipulatie geleerd en kon nu schilderen op foto's en mijn dromen uitbeelden. Ik ben letterlijk gaan maken wat ik droomde, beeld in mijn fotografie mijn dromen uit. Als ik een persoon ontmoet die mij raakt, dan zit die in mijn systeem. Ik droom erover en word wakker met een bepaald beeld over die persoon. Weer een jaar later, in 2013, werd ik ontdekt en kwamen mijn foto's te hangen op Art Platform in LA en de (e)merge in Washington DC. *The Washington Post* pikte het op, plaatste een foto van mijn werk en schreef er een artikel over. En ineens werden mijn foto's verkocht. Ik dacht: *really?* Het is absurd wat sindsdien is gebeurd, de vlucht die mijn carrière als fotograaf heeft genomen!”

Hoe verklaar je dat jouw werk meteen werd opgepikt? “Ik denk omdat het mensen raakt. Dat hoor ik tenminste vaak: ‘Jouw werk doet me iets.’ Waarom mijn beelden mensen raken? De enige verklaring die ik daarvoor heb, is dat ik mijn acteerwerk heel erg gebruik in mijn fotografie. Wat ik heb geleerd als actrice, het teruggaan naar een echtheid in plaats van spelen, verlang ik ook van mijn modellen.”

Hoe krijg je dat uit een model dat voor je staat? “Ten eerste werk ik niet met professionele modellen, want die nemen snel een pose aan. Ik werk met gewone mensen. Ik praat met ze, stel ze op hun gemak, vraag door, probeer echt te connecten en heel erg te voelen: hoe krijg ik ze in hun kracht, in hun zijn, in hun stilte? Terwijl ik de camera vast heb, kan ik letterlijk zien hoe iemand langzamerhand tot een soort van rustpunt komt. En als je dan afdrukt... Dat moment is interessant voor de foto. Het is ook altijd een moment waarbij het klopt, dat je een beetje buiten jezelf staat, dat je jezelf verliest. Ik heb ook nooit het gevoel dat ik het helemaal alleen doe. Magisch!”

Wat was je meest recente ontmoeting met iemand die jou raakte? “Meestal vind ik mijn modellen zelf, maar soms komt ook iemand naar mij toe. Zo heb ik een meisje ontmoet in Soho House Amsterdam, dat daar een lezing van mij had bijgewoond over *The Art of Love*. Ze was al eerder gefotografeerd door de meest waanzinnige fotografen en leek het leuk om met mij te werken. Een week later was ik bij een gieterij om voorwerk te doen voor de beeldhouwkunst – ik wil heel graag van twee- naar driedimensionaal in mijn werk. In die

Ode To Damien

enorme ruimte met materialen, mallen en gereedschappen ontwaarde ik twee prachtige klapdeuren. Ik zag daar bijna een abstract schilderij in. Daar droomde ik later dat meisje in. Met dat beeld ga ik nu aan de slag. Geen idee nog wat het gaat worden.”

Dus je droomt niet alleen over mensen maar ook over klapdeuren? “En over ruimtes. Toen ik een keer in een zwembad dook, zag ik onder water het perfecte schildersatelier – dat zwembad had geen lijnen of tegels, het was één geheel. Dat bleef in mijn dromen terugkomen. Als je onder water naar boven kijkt, zie je een soort doorzichtige muur waar je doorheen kan breken. Ik heb daar een zelfportret gemaakt als voorstudie van wat ik mijn modellen wilde laten doen. Uiteindelijk zijn daar twaalf onderwaterfoto's uit voortgekomen met verschillende vrouwen en verschillende kleuren, afhankelijk van de stand van de zon.”

Word je nooit eens wakker dat je denkt ‘o shit, ik heb niet gedroomd’? “Als ik afgeleid word door een hoofd vol met toestanden, blijven de dromen weleens uit. Het is niet altijd goud wat ik slaap.”

Is jouw hoofd weleens leeg? “Nou, dat is het vermoedende: ik heb heel veel beelden in mijn hoofd, er gebeurt daar veel. Daarom vind ik het zo lekker om in de rust van het Brabantse platteland te wonen.”

Fish Eye Closed, Fish Eye Open

Je zegt dat je van twee- naar driedimensionaal wilt in jouw kunst: is dat een logische ontwikkeling, een dimensie verder kijken? "Dat. En ik ben autodidact in alles. Ik vind het heel erg spannend om met iets nieuws bezig te zijn, waarbij ik nog niet weet hoe dingen moeten. De onbevangenheid die ik in het begin van mijn fotografie had – 'we gaan vandaag iets doen, maar ik heb geen idee wat er uitkomt' –, is er niet meer. Dat geeft mij een enigszins beklemmend gevoel. Die speelsheid, die vrijheid mis ik."

Heb je wel tijd voor die vrijheid? "Dat is best moeilijk. Ik heb gelukkig voldoende werken, ongeveer honderd, om musea en galleries mee te vullen. Maar de afgelopen vijf jaar ben ik zo opgeslokt, met vijftig exposities en beurzen over de hele wereld. En wil je een transformatie ondergaan, andere dingen uitproberen, dan heb je ruimte en tijd nodig."

Ik zie in jouw studio een schildersezal en verf staan. Je bent ook aan het schilderen? "Dat doe ik heel lang. Je staat nooit de hele dag in een fotostudio, ik kan ook niet de hele dag achter de computer zitten – dan krijg ik last van mijn rug. Ik ben gaan schilderen omdat ik mijn lichaam wilde bewegen en iets anders wilde doen, even afgeleid worden. En ondertussen wordt dat steeds leuker."

Voorheen werkte jij in jouw fotografie vaak met een zwarte achtergrond. Kun je zeggen dat je een bepaalde stijl hebt? "Ik vind zelf dat mijn verhaal de stijl is. Ik ben een storyteller. Dat was ik als acteer en ben ik nu als fotograaf. En het verhaal gaat altijd over kwetsbaarheid en de zoektocht naar vrijheid. Dat zit in al mijn foto's, daar ligt mijn interesse. En ik hoop dat ik door de jaren heen juist een diversiteit aan werken kan laten zien in plaats van alleen maar één persoon met een witte kap tegen een donkere achtergrond. Mensen zeggen dat ze mijn werk herkennen omdat er een verstilling in zit en omdat het poëtisch is."

Poëtisch is zeker jouw installatie *The Art of Love*, waarin jijzelf de hoofdrol speelt in de zoektocht naar liefde. Vertel. "Ik ben in eerste instantie gaan lezen en schrijven

over de liefde. Ik vond het best moeilijk om liefde te definiëren. Uiteindelijk kwam ik bij een tekst van Jason Silva en die sloot precies aan bij wat ik voelde. Hij had het erover dat liefde *the space between* is, de ruimte tussen mensen. Alleen wilde ik het uit het relationele trekken. Als ik door de natuur loop en heel mooie dingen zie, kan ik ook geëmotioneerd raken, een gevoel van verliefdheid opwekken. Ik besloot om dit tot uiting te brengen met een artfilm, mijn eerste, waarvoor ik de hulp van filmmaker Frits de Beer inriep. Hij pushte mij om mezelf als muze te gebruiken, mezelf ultiem kwetsbaar te laten zien, naakt. Ik vond het heel eng: *what the fuck*, ik word vijftig! Maar ik heb enorm plezier gehad in het maken en zie de naaktheid als functioneel."

Vertel eens over dat maakproces. "Op de laatste mooie dag van vorig jaar zijn we naar Bergen aan Zee gegaan. We zijn over het prikkeldraad gestapt en zo'n prachtige duinpan in gelopen. Als je je kleren uittrekt, door het warme zand loopt en de zon en de wind op je huid voelt, dan ervaar je echt liefde. Ik wilde die liefde uiten, ben gaan bewegen. Die ultieme overgave is prachtig door Frits op film vastgelegd. Een paar dagen daarna gingen we terug om er nog foto's bij te maken. Alleen was het weer omgeslagen. Midden in een zandstorm lag ik naakt op het strand, terwijl mensen hun hond uitlieten. Niemand had door dat ik het was. Je zag ze denken: welke gek ligt daar nou naakt in het zand te rollen? Versteend van de kou stapte ik later in de auto, helemaal onder het zand – drie dagen later vond ik nog steeds korrels in mijn haar. Tijdens het editen bij mij thuis stond muziek aan, speelden Frits en ik tussendoor piano – dat helpt altijd lekker in het creatieve proces. Hij vroeg mij om nummer drie van een cd van Wende op te zetten. Ik drukte per ongeluk op nummer vier, *Vrij me*. En precies op dat moment drukte hij op play. We zagen de film, hoorden de muziek... Kippenvell! Het was de *perfect match*. En Wende gaf gelukkig toestemming om de song te gebruiken. De film laat ik zien op lezingen en is ook bij mij in de galerie te bewonderen."

Wat daagt jou nog meer uit binnen de fotografie? "Alles... alles... Ik vind het zo ontzettend leuk. En ik ben in dit geval pász vijftig, ik kan nog heel lang door. Met portretten ga ik altijd door, de mens raakt mij. Hier in Brabant zit ik midden in de natuur. Het is hier zo mooi! Witte koeien in de dauw, zonsondergangen, het is echt sprookjesachtig. Ik heb geprobeerd dat te fotograferen, maar iedere keer wanneer ik dan naar mijn foto's kijk, denk ik: nee, die natuur is veel mooier van zichzelf. En ik wil die foto's abstract maken. Ik kanteel ze, wil er lijnen in zien... *I don't know*. Misschien zit ik nu in het stadium van voorbakken en komt het nog."

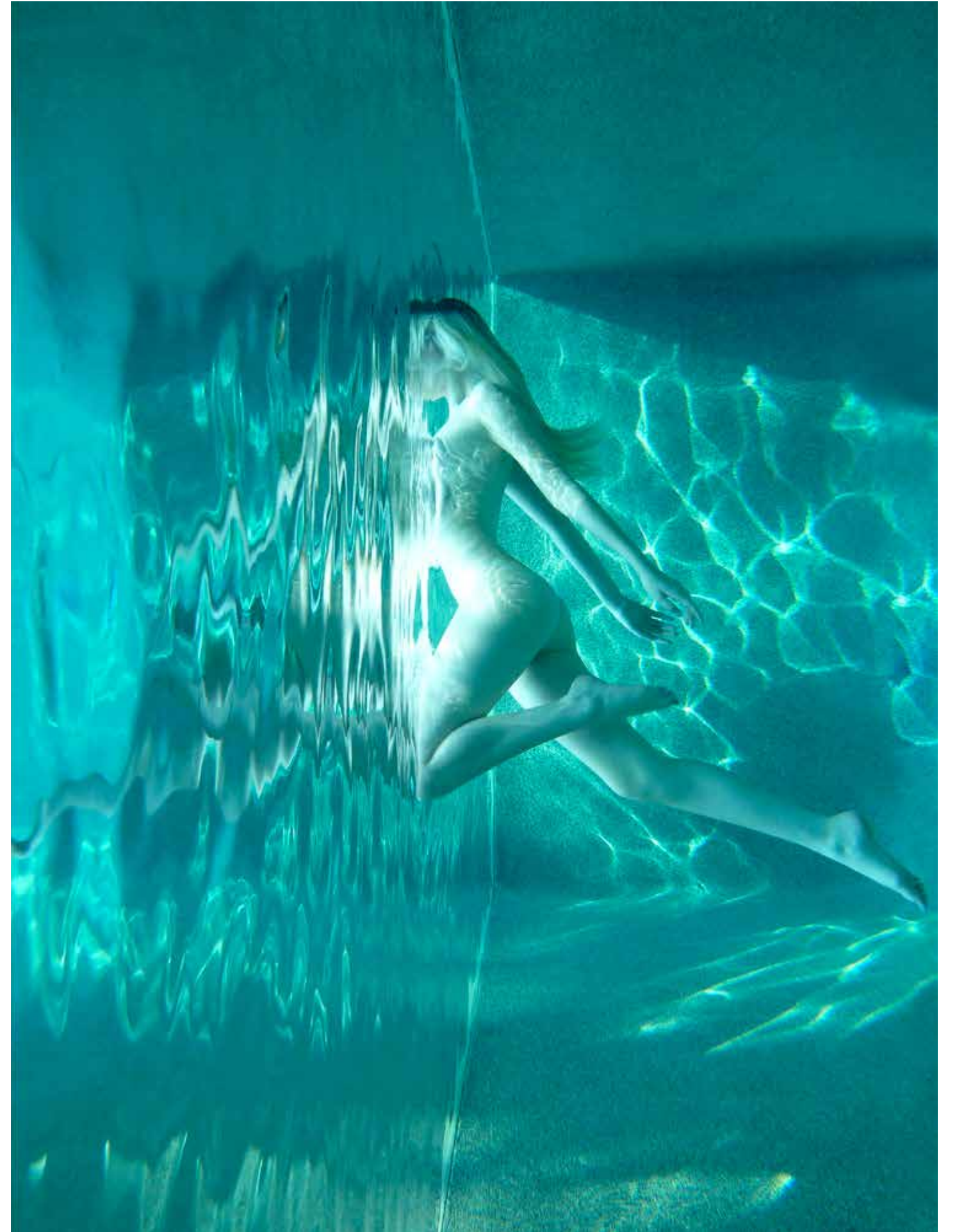
Doe jij inspiratie op via Instagram? "Dat vind ik dodelijk vermoeiend, al die beelden die op je worden afgevuurd. Voor mij is dat een *overload* en ook heel erg afleidend van wat ik aan het doen ben. Ik probeer juist iets te maken wat niemand anders maakt. Dus moet ik heel erg vanuit mijn eigen beleving en mijn eigen zijn werken, dus vanuit mijn eigen dromen. Niets kan authentieker zijn dan dat. Als ik me daaraan vasthoud, heb ik het gevoel dat ik alles mag aanraken – want alles is al gedaan. Maar het moet wel heel erg puur ontstaan, anders word ik een van de duizenden. Misschien is dat ook het antwoord waarom het meteen zo goed ging op de beurzen, waarom mijn werk meteen werd opgepikt. Kennelijk is er iets echts aan. Ik blijf ook zuiver, doe geen commerciële opdrachten."

Verwijs jij in jouw fotografie bewust naar actuele zaken? "In Amerika zijn veel dingen anders dan hier, viel me op toen ik daar woonde. Racisme is daar veel heftiger, androgynen mensen zijn taboe, het homohuwelijk was nog niet legaal... Daar heb ik bewust werken over gemaakt. En ook over hoe we nu omgaan met naakt: dat wordt ineens geweigerd op social media. Maar mijn naakt heeft niets te maken met *explicit content* of pornografie, het zijn mooie zachte beelden die je normaal in een galerie of museum vindt. Daar is vorig jaar de serie *Nudes* uit voortgekomen. Vlak nadat ik van de social media af was gegooid, kreeg ik een interviewverzoek van een dominee ten tijde van mijn expositie in Museum Jan van der Togt. Ik ben totaal niet met religie opgevoed, dus ik had zoiets van 'wat moet ik nou met een dominee?' Maar er kwam een heel knappe lange moderne man binnenlopen. We liepen samen langs de tentoonstelling. Hij zei dat mijn werk heel erg over verbinden gaat en zag de een-mens terug in mijn fotografie. Daarop begon hij mij voor te lezen uit de Bijbel, Genesis. Het fascineerde mij zo dat ik dacht: ik ga het paradijs fotograferen! Over enige zelfoverschatting gesproken, hahaha. Ik deed een oproep onder de hashtag *Fear the mind not the body*. Ongeveer dertig wildvreemde mensen kwamen daarop af en die heb ik in mijn studio *full frontal* naakt gefotografeerd, terwijl zij een stap in mijn richting zetten. Uiteindelijk

"Waarom mijn beelden mensen raken? De enige verklaring die ik daarvoor heb, is dat ik mijn acteerwerk heel erg gebruik in mijn fotografie. Wat ik heb geleerd als actrice, het teruggaan naar een echtheid in plaats van spelen, verlang ik ook van mijn modellen"

Gold

Sunlight

Laissez Faire

“Een dominee zei dat mijn werk heel erg over verbinden gaat en zag de een-mens terug in mijn fotografie. Daarop begon hij mij voor te lezen uit de Bijbel, Genesis. Het fascineerde mij zo dat ik dacht: ik ga het paradijs fotograferen! Over enige zelfoverschatting gesproken, hahaha”

ben ik achter de computer lichaamsdelen gaan wegpoetsen. Zo ontstonden aquarelachtige figuren, waarvan ik niet alleen de seksualiteit heb weggepoetst, maar ook de religie, de cultuur... Alles wat is opgelegd heb ik weggepoetst, om tot de essentie te komen, wie we werkelijk zijn, en zo dichtbij het paradijs te komen. De beelden lijken ook heel erg op beeldhouwwerken, daar ontstond mijn behoefte om te gaan beeldhouwen.”

Met het genderthema was jij al bezig voordat het een issue werd. “Zeven jaar geleden had ik een foto gezien van een jongen en een meisje op een feestje, die ik ontzettend op elkaar vond lijken. Die móést ik fotograferen. Het bleken twee goede vrienden van elkaar. Toen ze in mijn studio kwamen, zeiden ze allebei: ‘Wij willen ons niet definiëren als man of vrouw, wij hebben een broek of jurk aan en de ene dag voelen wij ons meer man, de andere dag meer vrouw.’ Ik heb ze zo gefotografeerd dat ze maximaal op elkaar lijken, zo hebben ze bijvoorbeeld de gelijke haardracht. De foto roept vragen op, denk ik. De jongen is later nog eens in mijn studio gekomen. Toen fotografeerde ik hem als man. Maar dat lukte niet. Hij kwam er niet helemaal uit, vond ik. ‘Wat nu als je als vrouw gaat poseren?’, stelde ik voor. Toen hij dat deed... ineens blies mijn camera op! Toen had hij alles. Ongelooflijk! Dat heb ik vastgelegd. Ik denk dat hij toen heel erg voelde wat hij in zich heeft. Hij woonde in een klein dorpje buiten Austin, Texas, daar gaat niemand je zeggen ‘ga maar leuk vrouw zijn’. De jongen heeft zich inmiddels helemaal tot vrouw laten transformeren en is nu een androgyn topmodel in New York.”

En jij bent inmiddels een topfotograaf in Hoogeloon... “Als mensen interesse hebben in mijn kunst, kunnen ze op telefonische afspraak hier langskomen. Dan zorg ik voor een glaasje port en een heerlijk stukje kaas van kaasboerderij De Ruurhoeve. Investeren in kunst is leuk om te doen: je investeert in iets moois en duurzaam. Bovendien is het rendabeler dan geld op de bank zetten. Mijn werk is in de afgelopen zeven jaar vervijfvoudigd in waarde. En ik geef er garantie op: als je iets van mij koopt en dat gaat ooit kapot, krijg je een nieuwe van me en hoeft je alleen de productiekosten te vergoeden.”

Denk jij nog vaak aan je moeder, want zij stond eigenlijk aan de wieg van dit alles. “Ik denk elke dag aan haar. Zij zit ook in elk werk. Zij is echt de katalysator geweest voor dit alles. Daarom voelt het ook zo lekker als ik hiermee bezig ben. Zij heeft mij het mooiste cadeau ooit gegeven.”

Terugkijkend, heb je geen spijt dat je niet eerder met fotografie bent begonnen? Of hebben al die puzzelstukjes – Rob Scholte, Supperclub, Cleo in GTST, Adam Curry – jou gemaakt wie je nu bent? “Nu stel je natuurlijk de grote levensvraag, waar ik ook helemaal geen antwoord op heb, behalve dat het wel zo voelt dat ik het nu niet had kunnen doen als ik al die andere dingen niet had meegemaakt.”

En als jouw moeder die camera al op jouw negentiende cadeau had gedaan... “...had ik hem misschien verkocht voor iets leuks. Ze gaf me ooit geld voor een rijbewijs, maar ik dacht ‘nee, ik moet dat mantelpakje kopen’. Zo’n sukkel was ik toen.”

Hoe kijk je naar wat komen gaat? “Weer een levensvraag. Wat komen gaat is de dood. Ik probeer iets meer ruimte te maken voor de dingen die ik echt heel graag wil doen. Maar ik run gewoon een heel kantoor met alles wat daarbij komt kijken, van de dagelijkse dingen en handelingen tot archiveren, verkopen en het onderhouden van

The Bride

contacten. Dat vergt veel van mijn energie en is elke dag een gevecht. Alles kost tijd. En tijd is wat ik nodig heb. Daarom was het moeilijk om dit interview in te plannen. Ik ben op zoek om ruimte te creëren. Hoe? Door soms nee te durven zeggen en geen ren-en-vliegwerk te doen. Maar juist te slenteren. Dan zie je de kleine mooie dingen waaraan je anders voorbij raast. Ik zou het liefst willen dat iemand alle dagelijkse handelingen overnam, dat ik alleen nog maar kon spelen. Ik voel me nog steeds acht, blijf me verwonderen. Daarom vind ik het zo leuk om te maken en te spelen op de grote zolder. Dan ben ik het gelukkigst.” ☺